

Naslov knjige Smeće/Trash

Autor
Andy Mulligan

Bibliografski podaci

Nakladnik: [Algoritam](#)
Prijevod: Vedrana Zupanić
05/2013.
172 str., tvrdi uvez
ISBN 9789533164106

Linkovi (adaptacije, osvrti, potpuni tekstovi itd.)

<https://www.mvinfo.hr/knjiga/9133/smece>

film **Smeće (TRASH)**, 2014., Velika Britanija, Brazil, 104 min.

<https://mojtv.hr/film/38955/smece.aspx>

Tema:

Iskrena i topla priča o djeci koja žive na odlagalištu smeća.

Kratki sažetak:

U neimenovanoj zemlji Trećeg svijeta, u ne tako dalekoj budućnosti, tri dječaka žive na smetlištu i preživljavaju kopajući kroz planine smeća u potrazi za bilo čime što mogu prodati. Jednog dana Raphael pronade nešto vrlo posebno i vrlo tajanstveno – kožnatu torbicu s neobičnim sadržajem. Odluči ju zadržati iako policija nudi izdašnu nagradu za njezin povratak.

No, posljedice te odluke bit će zastrašujuće i uskoro trojica prijatelja moraju bježati da bi spasili goli život i otkrili tajnu torbice. Raphael, Gardo i Štakor – dječaci bez obrazovanja, bez roditelja, doma i novaca – riješit će zagonetku i ispraviti strašnu nepravdu...

Zašto je ova priča prikladna za ciljanu grupu RSP?

- odnosi se na djecu nižeg socijalnog statusa (poistovjećivanje/identifikacija s romskom nacionalnom manjinom)
- promiče volonterizam
- potiče na razmišljanje o odbačenoj i zlostavljanoj djeci

Kako se interesi čitatelja odražavaju u ovoj knjizi?

- elementi detektivske priče
- izazov suočavanja sa svijetom odraslih
- hrabra potraga za istinom i pravdom

Zašto je ova priča motivacijska za učenike?

Čita se na različitim razinama – problem korupcije, izmjena pripovjedača, problem nasilja nad djecom, poistovjećivanje sa svojim vršnjacima, pitanje identiteta – Tko sam ja i tko su moji prijatelji? Kakav je naš status u društvu?

Prepoznaje li se povijesni, politički, multi/ interkulturalni, migrantski ili sličan kontekst u ovoj knjizi/ priči? Ako da, navedite ukratko.

Naše društvo još nije na takvim rubnim granicama siromaštva. Prepoznaje se pitanje socijalne pravde, vjere u institucije, problem korupcije, pitanje ideologije neoliberalizma – Tko jači, tlači?

Odražava li se načelo inkluzije u ovoj knjizi/priči i promiče li razumijevanje kulturoloških razlika i nasljeđa? Navedite ukratko.

Inkluzija je prisutna indirektno – djeca su izolirana, nisu uključena u aktivnosti pravoga društva. Zašto njihova vlast ne poduzima ništa da se oni integriraju? Zašto nisu uključeni?

Omogućena je usporedba s inkluzijom u RH-a: jesu li kod nas siromašni izolirani, kako i gdje žive, što svi ostali znaju o tim problemima.

METODOLOGIJA

Naziv aktivnosti

Zaljubila sam se...

Opis aktivnosti

Trajanje: 2 x 45 minuta

Dob učenika: 16 - 17

Organizacija razreda učenika: grupni rad

Cilj lekcije:

- prepoznati problem nasilja nad djecom i problem korupcije, razvoj empatije, analizirati poziciju pripovjedača, protumačiti odnos među književnim likovima

Materijali za podršku:

- Internet
- Časopisi s temama iz svakodnevnog života

Izdvajamo:

- 3 teksta
- kartice s natuknicama

Aktivnosti:

čitanje, tumačenje i raspravljanje o tekstu

I. Aktivnosti prije čitanja

- omogućuju motivaciju i pozadinske informacije kako bi olakšali čitanje i stavili tekstu u širi, ne-književni i književni kontekst.
- Tematski pristup: Tko je Andy Mulligan? – istražiti sve o autoru i njegovim objavljenim djelima.
- Tematski pristup: Čini li odjeća čovjeka? – utjecaj potrošačkog duha – kupnja markirane odjeće kojom je opterećeno današnje društvo, simbolička vrijednost robe, jačanje samopouzdanja.
- Tematski pristup: Volonterizam – bavimo li se volonterizmom, postoji li neka volonterska udruga u našoj blizini, gdje djeluje i na koji način.

2. Aktivnost čitanja

- skupine dobivaju radne listiće - čitat će:

1. tekst u kojem je pripovjedač Olivia Weston (3. dio, 1. poglavlje)- učenici će analizirati odnos između nje i Štakora koji postaje interpersonalniji (1. je “sestra”, a onda “majka”);

- istražiti simboliku imena Štakor, Gardo, Dante;
- pronaći sličnost s romskom nacionalnom manjinom – naselje koje se okupi za pojedinca;
- kraći odlomak o nasilju nad djecom – pripovjedač je Raphael (2. dio), učenici dramatiziraju ulomak (unutar grupe dijele uloge među sobom i izvode ga kao reportažu s terena);
- kraći odlomak o korupciji – pripovjedač je Štakor (3. dio), učenici trebaju pomoću zadatka uočiti elemente detektivske priče, oblikuju intervju s vrtlarom, analiza Priloga knjizi kao dokaz o korupciji.

3. Aktivnosti poslije čitanja

- Razgovor o tome podsjeća li nas nešto u priči na događaje iz stvarnoga svijeta? Podsjećaju li nas likovi na neke stvarne osobe?
- Rasprava o završetku ove priče – Jesu li dječaci dobro postupili? Što su mogli učiniti drugačije? Jeste li očekivali drugačiji završetak?
- Usporedba s istoimenim filmom iz 2014. (sličnosti I razlike).

Povezanost s kurikulumom

Evaluacija i metoda procjene:

Uloga učitelja - pripremiti materijale i djelovati kao moderator

Evaluacija – Inert metodom učenici će označiti ono što im je jasno, što nisu razumijeli ili očekivali te što bi im trebalo dodatno pojasniti.

Učenike se procjenjuje na osnovu njihove sposobnosti da pokažu:

- poznavanje sadržaja i oblika književnog teksta iz različitih krajeva i kulture
- angažman oko ideja pisaca i postupanja s temama
- uvažavanje načina na koji se tekstovi odnose na šire kontekste
- prepoznavanje i uvažavanje kako pisci stvaraju i oblikuju značenja i učinke
- empatiju, kroz ponovno stvaranje glasa i misli odedenog lika

Učinak aktivnosti na čitanje RSP:

Prakse iniciraju proces razmišljanja u učeničkim umovima što dovodi do toga što bi se moglo nazvati većom kulturnom osjetljivošću, povećanom svijesti o kulturnim različitostima i kulturnim zajednicama – a to vrijedi ne samo za rasu nego i za spol, društvene klase itd.

Bibliografska referenca koja će se koristiti tijekom aktivnosti

<https://www.mvinfo.hr/knjiga/9133/smece>

film Smeće (TRASH), 2014., Velika Britanija, Brazil, 104 min.

<https://mojtv.hr/film/38955/smece.aspx>

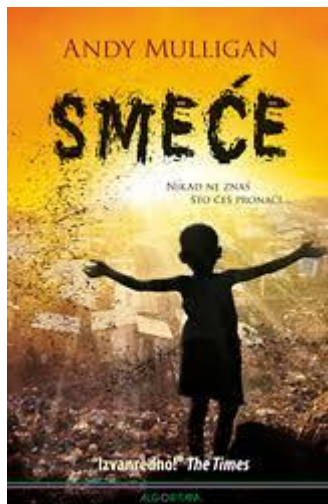
Mulligan: Smeće

Nakladnik: [Algoritam](#)

Prijevod: Vedrana Zupanić
05/2013.

172 str., tvrdi uvez

ISBN 9789533164106

Rezultati

Učenici će moći:

- razumijeti važnost prihvaćanja drugih i drugačijih
- analizirati stavove koji proizlaze iz tekstova
- protumačiti namjeru autora
- napraviti puno dobro odabranih referenci na tekst

Projekt broj: 2016-1-HR01-KA201-022159
Erasmus + Priručnik za neodlučne,
posrnule i loše čitatelje

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Preporuke

Ovakvim oblicima rada na tekstu kod učenika će se povećati interes za čitanje, kao i razumijevanje uloge jezika u tekstu te će na kvalitetan način formirati vlastiti čitateljski ukus.